

F. t. beslutn. vedr. en retfærdig beskatning af ejerboliger m.v.

Beslutningsforslag nr. B 75. Fremsat den 8. februar 2006 af Morten Homann (SF) og Ole Sohn (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om en retfærdig beskatning af ejerboliger samt lavere indkomstskat

Idet Folketinget konstaterer, at lejerne i dag brandbeskattes i forhold til ejerne, at de, der ejer de største og dyreste boliger, har haft langt størst glæde af skattestoppet, samtidig med at de har haft de største værdistigninger, og at skattestoppet på ejendomsværdiskatten er med til at udhule den langsigtede finansiering af velfærdssamfundet, opfordrer Folketinget regeringen til at fremsætte lovforslag, der indebærer,

1. at de særlige rabatter i ejendomsværdiskatten, der gælder, hvis man har ejet et hus fra før den 1. juli 1998, og den særlig lave skat på landbrugets stuehuse afvikles over 4-5 år,
2. at ejendomsværdiskatten igen opkræves på grundlag af den aktuelle ejendomsværdi, dog højst på grundlag af opkrævningsgrundlaget fra året før med tillæg af 5 pct.,
3. at bundskatten gradvis nedsættes med 1 procentpoint, mens topskatten sættes op med 1 procentpoint,
4. at personfradraget gradvis sættes op med 700 kr., og
5. at der indføres en særlig beskyttelsesregel for nuværende pensionister i ejerbolig.

Bemærkninger til forslaget

Boligbeskatningen er dybt uretfærdig

Den lave ejendomsværdiskat betyder bl.a., at indkomstkatten er mange milliarder kroner højere, end den ellers behøvede være. Det betyder bl.a., at lejerne kommer til at betale et stort milliardbeløb for meget i skat. Eftersom mange af dem med små indkomster er lejere, bidrager det markant til at øge uligheden. Også mange lavtlønnede boligejere bliver hårdt ramt af den nuværende uretfærdige beskatning.

Det er i dag også sådan, at nogle grupper af boligejere slipper langt billigere end andre. Et ungt par der flytter i ejerbolig kommer let til at betale 40 pct. mere i ejendomsværdiskat end det midaldrende par, der har boet i nabohuset i 8 år eller mere. Det skyldes nogle særlige rabatordninger, som gælder, hvis man har ejet sit hus fra før den 1. juli 1998. Men det er jo netop dem, der har ejet deres hus længe, der med sikkerhed har opnået store værdistigninger. Med de nuværende skatteregler får de både i pose og sæk.

Hertil kommer, at landbruget i kraft af den såkaldte bondegårdsregel får en særlig rabat på ca. 1,5 mia. kr., selvom landbruget jo i forvejen får både milliarder i landbrugsstøtte og i overpris på deres produkter i kraft af EU's landbrugspolitik.

SF foreslår ganske enkelt, at vi bevæger os i retning af det princip, at alle skal betale 1 pct. i ejendomsværdiskat. Det er der som sagt mange nyere boligejere herunder mange unge der gør i dag, så det kan ikke med nogen form for seriositet kaldes brandbeskatning. Den særlig høje sats for dyre ejerboliger på 3 pct. skal dog bevares; det samme gælder den særlige indkomstafhængige rabat for pensionister.

Pengene foreslås brugt til at sænke indkomstkatten. Det sker ved at sætte bundskatten ned med 1 procentpoint. For at sikre en god fordelingsvirkning og for SF er skattepolitik stadig i høj grad fordelingspolitik sættes topskatten tilsvarende op, så der bliver et maksimum for, hvor stor en indkomstskattelettelse den enkelte kan få, og personfradraget sættes tilsvarende op.

Opgør med uligheden

Den nuværende boligbeskatning er absurd, for mens uligheden i samfundet vokser, og mange af de dårligt stillede familier får sværere og sværere ved at få økonomien til at hænge sammen, får et mindretal af befolkningen de facto skattelettelser på grund af den nuværende uretfærdige boligbeskatning.

SF ønsker goderne i samfundet mere lige fordelt end i dag. Derfor ønsker SF markante lettelser i indkomstkatten for den dårligst stillede del af befolkningen, og derfor ønsker SF et opgør med de særregler for ejendomsværdiskatten, som både er med til at forvride boligmarkedet og gøre formuefordelingen i Danmark endnu skævere.

SF ønsker at gå videre og indføre en egentlig skat på fortjenesten ved salg af boliger som et led i en skattereform, der giver markante lettelser i bunden og giver plads til hårdt tiltrængte forbedringer og investeringer i velfærdssamfundet. Men det foreliggende forslag viser, at man ved alene og som et første skridt forsigtigt at fjerne særreglerne i ejendomsværdiskatten, så alle borgere stilles som mange nyere boligejere gør i dag, kan få råd til indkomstskattelettelser, der virkelig kan mærkes i bunden af indkomstskalaen.

Økonomer anbefaler også højere ejendomsværdiskat

Anbefalingerne fra en næsten enig økonomverden med Det Økonomiske Råds formandskab og Velfærdskommissionen i spidsen er entydigt at hæve skatten på ejerboliger og sænke indkomstkatten. Argumentet er ikke alene, at fast ejendom ikke uden videre kan flyttes over grænserne efter skatteniveauet, men også at den nuværende skattesats kun ligger på godt 1/3 af den skattesats, der ville sikre en ligelig beskatning af ejerboliger og andre formuegoder som f.eks. en obligationsbeholdning. En sådan beskatning ville betyde, at ejerboliger holdt op med at være skattebegünstigede blandt andet ville det ikke længere være sådan, at man betalte mindre skat, hvis man boede i en fuldt belånt ejerbolig, end hvis man boede i leje.

SF er til gengæld ikke enig med f.eks. Velfærdskommission i, at lettelserne i indkomstkatten skal gives til de bedst stillede. Som svaret på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 88 af 9. december 2005 (alm. del) viser, vil det føre til øget ulighed. Velfærdskommissionen har efterfølgende, jf. SAU alm. del – bilag 91, gjort opmærksom på, at de ikke finder Skatteministeriets svar dækkende. Velfærdskommissionen påpeger, at boligejerne rammes mindre hårdt af deres forslag, end det fremgår af beregningerne. Da boligejer-

ne har højere indkomster end lejerne og det i forstærket grad gælder dem med store boliger, er der ingen tvivl om, at Velfærdskommissionens forslag vil virke endnu mere ulighedsskabende end det, der fremgår af Skatteministeriets beregninger. SF mener ikke, at vejen til at sikre en større beskæftigelse er at gøre det mere økonomisk attraktivt at arbejde – og da slet ikke for de højtlønnede, der i forvejen er i arbejde. Det er heller ikke en solidarisk vej, for det vil omvendt betyde større tab for dem, der bliver arbejdsløse eller syge.

Forslagets samlede økonomiske virkning

Tabel 1. Umiddelbare provenumæssige konsekvenser af reformskitsen i 2011 (2006-niveau) (Mia.kr.)	
1a. Ophævelse af nedslagene i ejendomsværdiskatten på 2 % af ejendomsværdien og 4 %, dog maksimalt 1.200 kr., der gives til ejere, der har erhvervet boligen den 1. juli 1998 eller før	2,8
1b. Afskaffelse af bondegårdsreglen	1,5
2. Merprovenu af ejendomsværdiskatten som følge af opregulering af grundlaget for ejendomsværdiskatten med 5 pct. årligt fra 2006 til 2011. Progressionsgrænsen hæves tilsvarende	4,8
3. Bundskatten nedsættes med 1 procentpoint fra 5,48 pct. til 4,48 pct., og topskatten forhøjes med 1 procentpoint fra 15 pct. til 16 pct. Skatte loftet fastholdes på 59 pct.	-6,9
4. Personfradraget hæves med 700 kr.	-1,2
5. Nedslag i ejendomsværdiskat for nuværende pensionister, der sikrer, at den samlede indkomst- og ejendomsværdiskat ikke stiger som følge af skitsen	-1,1
I alt	-0,1
Kilder: For punkt 1a, 2, 3 og 5 svar på Skatteudvalgets spm. 32 og 33 af 25. november 2005 (alm. del). Dog er omkostningen ved punkt 5 nedsat med 0,1 mia. kr. som følge af, at personfradraget hæves. For punkt 3 er der tale om eget skøn. For punkt 4 er der tale om egen beregning på grundlag af skatteministeriets notat »Stilleskruer i personbeskatningen« af 24. november 2004, jf. www.skm.dk/tal_statistik/skatter_og Afgifter/658.html	

Det forudsættes, at alle elementer i forslaget indføres gradvis frem til 2011.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Ad 1

Følgende rabatter foreslås afskaffet:

Boligen ejet fra før den 1.7.1998 får rabat på 0,2 pct.	2,0 mia. kr.
Boligen ejet fra før den 1.7.1998 får rabat på (op til) 1.200 kr.	1,1 mia. kr.
Bondegårdsreglen	1,5 mia. kr.
I alt	4,6 mia. kr.

Tallene i denne tabel angiver størrelsen af rabatterne i 2006. Som følge af udskiftningen på boligmarkedet vil de være noget mindre i 2011, jf. provenuoversigten.

Ad 2

Før skattestoppet betalte man ejendomsværdiskat af den seneste ejendomsvurdering, dog med nogle særlige begrænsningsregler. SF foreslår at vende tilbage til dette princip, i det vi dog foreslår en mere *vidtgående* begrænsningsregel, der sikrer, at beskatningsgrundlaget højst kan vokse med 5 pct. om året. Det gør vi for at sikre en forudsigelighed i den enkeltes skattebetaling og for at sikre, at ejendomsværdiskatten aldrig vil stige markant hurtigere end løn eller anden indkomst.

Ved at lave en 5 procents-regel kan man fjerne de nugældende komplicerede begrænsningsregler (som i øvrigt sjældent har betydning, så længe skattestoppet er gældende), og man behøver ikke lave nogen specielle overgangsregler. Sagt på en anden måde fungerer 5 procents-reglen også som overgangsregel. I dag er ejendomsvurdering for langt de fleste ejerboliger langt højere end opkrævningsgrundlaget, som i de fleste tilfælde svarer til ejendomsvurderingen for 2001 med tillæg af 5 pct. Med SF's forslag vil opkrævningsgrundlaget typisk stige med 5 pct. om året, indtil det har »indhentet« den aktuelle ejendomsvurdering.

Ad 3 og 4

Den højere ejendomsværdiskat vil gøre det muligt i 2011 efter en 5-årig indkøringsperiode at sænke indkomstskatten med næsten 7 mia. kr.

Det foreslås at bruge hovedparten af pengene på at sænke den statslige bundskat med 1 procentpoint. Alle skatteydere vil få del i denne lettelse. Det foreslås modsvarende at hæve topskatten med 1 procentpoint. Det betyder, at der vil være et maksimum for, hvor stor en lettelse af indkomstskatten den enkelte kan opnå, svarende til ca. 2.800 kr. pr. år. (1 pct. af forskellen mellem topskattegrænsen og personfradraget).

Der vil herefter være et restprovenu på ca. 1,2 mia. kr., der vil gøre det muligt at hæve personfradraget med ca. 700 kr., hvilket vil give næsten alle skatteydere en gevinst på knap 300 kr. om året. Formålet er at sikre en skattelettelse også til personer med meget små indkomster.

Ad 5

Et særligt problem består i, at en række pensionister har en lav indkomst og bor i en dyr ejerbolig. For at sikre, at de ikke bliver ramt urimelig hårdt, laves en beskyttelsesregel for *nuværende* pensionister, der sikrer dem mod indkomstab i forbindelse med skatteomlægningen.

Dette beslutningsforslag omfatter kun en del af SF's skattepolitik. SF's samlede skattepolitik indebærer betydelig større skattelettelser i bunden, herunder for de nævnte pensionister. Det vil mindske behovet for en særordning og måske helt fjerne det.

Fordelevingsvirkning

Reformen vil have en fornuftig fordelingsvirkning, jf. tabel 2-4. De, der har ejet deres bolig fra før den 1. januar 1998 og nydt godt af store kapitalgevinster, vil komme til at betale. De, der har købt eller køber ejerbolig senere, vil i gennemsnit få uændret skat. Komende købere vil herudover få en gevinst som følge af, at prisstigningerne på ejerboliger vil blive afdæmpet (fremgår ikke af tabellen). Endelig vil lejerne, der i dag bliver brandbeskattet, få en betydelig gevinst.

Det vil især være ejere med høje indkomster, der kommer til at betale mere i skat.

Der vil dog også være ejere med meget små indkomster, der kommer til at betale mere i skat. Det må formodes, at det i vid udstrækning er f.eks. selvstændigt erhvervsdrivende, der har en meget lav indkomst netop i det pågældende år. De vil i andre år have en højere indkomst og dermed få gavn af den lavere indkomstskat.

Tabel 2. Beslutningsforslagets virkning for ugifte fordelt efter skatteændring i 2011

Ugifte	Gns. skatteændring							
	Ejere fra før 1. juli 1998		Ejere efter 1. juli 1998		Lejere		I alt	
	Antal Familier	Gns. skatteændring	Antal familier	Gns. skatteændring	Antal familier	Gns. skatteændring	Antal familier	Gns. skatteændring
<i>Kr.</i>	<i>(1.000)</i>	<i>kr.</i>	<i>(1.000)</i>	<i>kr.</i>	<i>(1.000)</i>	<i>kr.</i>	<i>(1.000)</i>	<i>kr.</i>
Skattnedsættelse								
100- 1.000	12	-480	123	-540	575	-670	710	-645
1.001 – 2.500	5	-1.555	94	-1.540	638	-1.650	737	-1.635
2.501 – 5.000	0	0	8	-2.715	157	-2.715	165	-2.715
Over 5.000	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt med nedsættelse	17	-795	225	-1.035	1.370	-1.360	1.612	-1.310
Uændret skat (+/- 100 kr.)	121	0	41	-5	162	-5	324	-5
Skattestigning								
100- 1.000	26	590	67	495	0	0	93	520
1.001 – 2.500	56	1.750	39	1.610	0	0	95	1.695
2.501 – 5.000	61	3.575	15	3.345	0	0	76	3.530
Over 5.000	36	7.805	4	10.290	0	0	40	8.055
I alt med skattestigning	179	3.420	125	1.500	0	0	304	2.630
I alt	317	1.885	391	-125	1.532	-1.215	2.240	-585
Skatteændring i alt		0,6 mia. kr.		-0,0 mia. kr.		-1,9 mia. kr.		-1,3 mia. kr.

Anm. Lovmodelberegninger på en stikprøve på ca. 3,3 pct. af befolkningen.

»-« betyder skattnedsættelse.

Kilde: Svar på Skatteudvalgets spm. 32 og 33 (alm. del) af 25. november 2005.

Tabel 3. Beslutningsforslagets virkning for familier fordelt efter indkomst i 2011

Alle familier	Gns. skatteændring							
	Ejere fra før 1. juli 1998		Ejere efter 1. juli 1998		Lejere		I alt	
	Antal familier	Gns. skatteændring	Antal familier	Gns. skatteændring	Antal familier	Gns. skatteændring	Antal familier	Gns. skatteændring
Personlig indkomst før AM-bidrag								
Kr.	(1.000)	kr.	(1.000)	kr.	(1.000)	kr.	(1.000)	kr.
Under 100.000	20	3.915	21	1.695	341	-195	382	125
100.000-150.000	86	800	36	365	456	-845	578	-520
150.000-200.000	84	990	48	200	265	-1.250	397	-600
200.000-250.000	74	1.410	61	-70	191	-1.700	326	-685
250.000-300.000	76	1.700	79	-360	165	-2.115	320	-775
300.000-350.000	71	2.030	72	-580	115	-2.520	258	-730
350.000-400.000	57	2.270	52	-500	64	-2.720	173	-400
400.000-500.000	105	2.540	75	-445	62	-2.970	242	210
500.000-600.000	118	2.405	71	-865	35	-3.700	224	405
600.000-800.000	138	2.860	93	-670	27	-4.325	258	815
Over 800.000	72	5.260	57	770	10	-4.500	139	2.750
I alt	901	2.285	665	-235	1.731	-1.385	3.297	-150

Anm. Lovmodelberegninger på en stikprøve på ca. 3,3 pct. af befolkningen.

»-« betyder skatteenedsættelse.

Kilde: Svar på Skatteudvalgets spm. 32 og 33 (alm. del) af 25. november 2005.

Tabellen omfatter ikke bondegårdsreglen. Endelig omfatter den ikke det forhøjede personfradrag, der betyder, at alle enlige får en knap 300 kr. større lettelse henholdsvis knap 300 kr. mindre skatteforhøjelse. For par er det det dobbelte.

I det følgende er vist virkningen på en række konkrete husstande:

Tabel 4: Årlig gevinst eller tab (i kr.) for familietyper i 2011¹⁾

Type 1.1: LO-par, som bor i lejebolig og har en samlet årlig indkomst på 413.009 kr.

Lavere indkomstskat	3.771
Højere ejendomsværdiskat	0
Gevinst ved reform	3.771

Type 1.2: LO-par med en samlet årlig indkomst på 413.009 kr., som bor i ejerbolig, som er købt før den 1/7 1998, og som er vurderet til 1 mio. kr. i 2005.

Lavere indkomstskat	3.771
Højere ejendomsværdiskat	6.073
Tab ved reform	-2.302

Type 1.3: LO-par med en samlet årlig indkomst på 413.009 kr., som bor i ejerbolig, som er købt efter SF's reform, og som er vurderet til 1 mio. kr. i 2005.

Lavere indkomstskat	3.771
Højere ejendomsværdiskat	322
Gevinst ved reform	3.449

Type 2: Pensionistpar, der begge modtager folkepension. Den ene har desuden en ATP-opsparring. Det giver dem en samlet indkomst på 196.079 kr. De bor i lejebolig.

Lavere indkomstskat	1.512
Højere ejendomsværdiskat	0
Gevinst ved reform	1.512

Type 3: Enlig dagpengemodtager. Modtager en overførsel på 169.291 kr. og bor i lejebolig.

Lavere indkomstskat	1.590
Højere ejendomsværdiskat	0
Gevinst ved reform	1.590

Type 4.1: Funktionærpar. Bor i ejerbolig, der er købt før den 1/7 1998, og som i 2005 var vurderet til 2 mio. kr. Samlet årlig indkomst 833.703 kr.

Lavere indkomstskat	6.914
Højere ejendomsværdiskat	10.583
Tab ved reform	-3.670

Type 4.2: Funktionærpar. Bor i ejerbolig, der er købt efter SF's reform, og som i 2005 var vurderet til 2 mio. kr. Samlet årlig indkomst 833.703 kr.

Lavere indkomstskat	6.914
Højere ejendomsværdiskat	643
Gevinst ved reform	6.271

¹⁾ Beregningerne i tabel 4 er baseret på forslagsstillernes egne beregninger.

På langt sigt flere penge til velfærd

Skatteomlægningen anses for fuldt gennemført i 2011. På længere sigt vil der være et merprovenu, fordi reguleringen af ejendomsværdiskatten fortsætter.

Dette modsvares kun delvis af, at rabatordningerne under punkt 1 og 6 efterhånden vil blive udfaset. Dette nettoprovenu skal medgå til at fremtidssikre velfærd.

Skriftlig fremsættelse

Morten Homann (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en retfærdig beskatning af ejerboliger samt lavere indkomstskat.

(Beslutningsforslag nr. B 75).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.